
STRESZCZENIE

Umowa faktoringu, jako przykład empirycznego kształtowania się stosunków obligacyjnych, nie poddaje się jednoznacznej klasyfikacji na gruncie polskiego prawa cywilnego jak i większości obcych systemów prawnych. W polskiej doktrynie dominują poglądy, że należy uznać ją za umowę nienazwaną o cechach umowy mieszanej lub też umowę mieszaną. Często faktoring uznaje się też za zespół umów (umowy sprzedaży, pożyczki), powiązanych ze sobą funkcjonalnie, ale niezależnych prawnie, w skład którego wchodzi umowa przelewu oraz inne nazwane lub nienazwane umowy, regulujące pozostałe usługi faktora na rzecz faktoranta (np. umowa zlecenia). Wreszcie umowę faktoringu kwalifikuje się jako samodzielną umowę nazwaną (np. umowę sprzedaży, pożyczki, zlecenia).

Zagadnienie kwalifikacji prawnej umowy faktoringu nie zostało nigdy w rodzimej literaturze szczegółowo zaprezentowane, a nieliczne wypowiedzi doktryny czy orzecznictwa są na ogół mało pogłębione i niejednolite. Dlatego przedstawienie kwalifikacji prawnej umowy faktoringu w prawie polskim stanowi podstawowy cel niniejszej pracy. Zadanie badawcze, jakie przyswiecało Autorowi, to przede wszystkim dokonanie dogmatycznej analizy konstrukcji prawnej umowy faktoringu w ujęciu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, która jednak z uwagi na konieczny szerszy kontekst poznawczy musiała być wsparta argumentami prawnoporównawczymi.

Daleko idące wątpliwości w zakresie kwalifikacji cywilnoprawnej umowy faktoringu może godzić również w zasadę pewności prawa i bezpieczeństwa obrotu. Dlatego też dokonanie kwalifikacji prawnej umowy faktoringu ma doniosłe znaczenie zarówno teoretyczne, jak i praktyczne, ponieważ rozwiązuje problem ustalenia właściwego dla faktoringu reżimu prawnego. Odpowiedź na pytanie, czy umowę faktoringu należy uznać za całkowicie oryginalną konstrukcję prawną, czy też jest ona tylko szczególną postacią którejś z umów nazwanych (tj. szczególnej postaci umowy sprzedaży z nietypowymi obowiązkami ubocznymi po stronie faktora), wpłynie niewątpliwie na tok rozumowania przy wskazywaniu i ocenie możliwych rozwiązań prawnych oraz przepisów znajdujących zastosowanie np. przy przenoszeniu wierzytelności w ramach transakcji faktoringowych.